

St. Anna Ziekenhuis

Immuno-suppressiva bij de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa

Anna. Liefde voor leven.

Immuno-suppressiva: medicijnen die het immuunsysteem beïnvloeden

Uw maag- darm-lever arts heeft u medicijnen voorgeschreven die het immuunsysteem beïnvloeden. Het immuunsysteem is het systeem van het lichaam dat de mens beschermt tegen lichaamsvreemde stoffen en ziekten. Door het gebruik van deze medicijnen wordt de zogenoemde 'overactieve afweer' onderdrukt; dit remt de activiteit van de chronische darmontsteking. Wanneer blijkt dat u goed op het middel reageert, kan het vele jaren gebruikt worden.

Behalve bij inflammatoire darmziekten, worden deze medicijnen ook voorgeschreven bij bepaalde soorten van bloedkanker, maar dan in hoge doseringen. Omdat bij u de dosering veel lager is dan bij de behandeling van bloedkanker zijn de bijwerkingen en de kans op bijwerkingen aanzienlijk minder! Dit is belangrijk om te weten, daar het mogelijk is dat de bijsluiter die u van uw apotheek krijgt, gericht is op mensen met bloedkanker.

Deze medicijnen zijn:

Purinethol = 6 mercaptopurine = 6MP

Imuran = Azathiopurine

Thiosix = 6 Thioguanine = 6TG

In deze folder krijgt u meer informatie over het gebruik van deze medicijnen.

Effect

Deze medicijnen moeten veelal 2 tot 4 maanden gebruikt worden voordat het effect merkbaar is. Daarom gaat u wellicht - in overleg met uw arts - in eerste instantie door met de medicatie die u al gebruikt.

Dosering en inname

De dosis is afhankelijk van uw lichaamsgewicht en een aantal andere factoren. De dosering verschilt per persoon. Gebruik altijd de dosering die uw arts u heeft voorgeschreven en nooit meer of minder.

- **Purinethol (6-Mercaptopurine) of Imuran (Azathiopurine)**
Tijdens of direct na de maaltijd innemen. U kunt de tabletten doorslikken met voedsel, water. Het is belangrijk dat u ze niet breekt of kauwt, maar dat u ze in hun geheel doorslikt.
- **Thiosix (6-Thioguanine)**
Bij voorkeur innemen op een lege maag, dus tot een half uur voor of vanaf een uur na een maaltijd. Gelijktijdige inname met voedsel kan dit medicijn namelijk minder werkzaam maken.

Als u vergeten bent de tabletten in te nemen, neem ze dan op een later tijdstip nog dezelfde dag in. Als u er de volgende dag achter komt dat u ze vergeten bent, neemt u ze niet extra in. U neemt dan gewoon uw medicijnen in als altijd.

Als u misselijk wordt van het medicijn, adviseren wij u de tabletten over de dag te verdelen, of 's avonds voor het slapen in te nemen.

Bijwerkingen

De meeste bijwerkingen treden op in de eerste weken na het starten van het medicijn. U kunt in deze beginperiode last krijgen van:

- verminderde eetlust;
- misselijkheid;
- braken;
- diarree.

Meestal verdwijnen deze klachten binnen 2 tot 3 weken.

Door de lijst van bijwerkingen kan het lijken dat het middel erger is dan de kwaal. Door het gebruik van een lage dosering komen bijwerkingen echter minder vaak voor en lang niet bij iedereen in dezelfde mate.

Enkele weken na het starten van het medicijn kunt u last krijgen van:

- Verstoorde aanmaak van rode bloedcellen, witte bloedcellen en bloedplaatjes.
- Een verhoogde kans op infecties zoals tandvleesontsteking of keelpijn in combinatie met koorts. Dit wordt veroorzaakt door het remmende effect van het geneesmiddel op het beenmerg waar bloedcellen worden gemaakt. Hierdoor kan een storing in de aanmaak van witte bloedcellen optreden. Dit wordt gecontroleerd bij het laboratoriumonderzoek.
- Het spontaan krijgen van blauwe plekken en/of regelmatige bloedneuzen. Dit is het gevolg van een verminderde aanmaak van bloedplaatjes.
- Leveraandoeningen. Waarschuw uw arts bij een gele verkleuring van huid en oogwit en pijn boven in de buik. Om beschadiging te voorkomen zal uw arts de leverwerking regelmatig controleren.
- Buikklachten die u niet in verband kan brengen met de ziekte van Crohn of Colitis Ulcerosa. Er kan bijvoorbeeld in zeldzame gevallen in het begin een alvleesklierontsteking optreden.

-
- Maagdarmklachten, zoals verlies van eetlust, misselijkheid, braken, diarree, buikpijn, maagzuur en zuurbranden. Soms helpt het om vaker te eten, maar dan kleine beetjes. Als u moet braken moet u de arts waarschuwen. Zo ook bij hevige buikpijn.
  - Wratten veroorzaakt door een virus. U bent door de verminderde afweer gevoeliger voor zo'n virus.

Bijwerkingen die zeer zelden voorkomen:

- Verminderd gevoel in handen en voeten.
- Onzeker of onvast gevoel tijdens het lopen.
- Verhoogde kans op huidkanker.

Wanneer neemt u contact op met de verpleegkundige/arts

Mocht u last krijgen van koorts, koude rillingen, gele huid, geel oogwit, hevig braken, blauwe plekken, bloedneuzen of hevige (buik)pijn, neemt u dan contact op met de MDL-verpleegkundige of MDL-arts. Als dit buiten kantoor tijden gebeurt, neemt u contact op met de (dienstdoende) huisarts of de dienstdoende arts in het ziekenhuis. Soms is het nodig om de dosering aan te passen om de bijwerkingen te verminderen. Soms schrijft de arts een ander medicijn voor tegen de bijwerkingen.

Doordat het medicijn de afweer vermindert, bent u meer vatbaar voor infectieziekten. Vermijd daarom intiem contact met mensen die een infectieziekte (bijvoorbeeld griep) doormaken.

Controles

Voor een veilig verloop van uw behandeling is het noodzakelijk dat u zich houdt aan de poliklinische afspraken die met u worden gemaakt. Ook is het noodzakelijk om regelmatig bloedonderzoek te laten doen.

Deze controles zijn nodig om het effect van de behandeling te kunnen

---

volgen, inclusief eventuele bijwerkingen.

Alcohol

Wees voorzichtig met alcohol, want alcohol verhoogt de kans op leverafwijkingen bij gelijktijdig gebruik met deze medicijnen.

Combinatie met andere medicijnen

- **6-MP (Purinethol) of Azathiopurine (Imuran)**

Als u naast 6-MP of Azathiopurine ook urinezuurverlagende middelen gebruikt (bijvoorbeeld bij jicht, Zyloric of Allopurinol) vragen wij u uw arts hiervan op de hoogte te stellen. Gebruikt u bloedverdunners, meld het gebruik van 6-MP dan aan de trombosedienst.

- **Thiosix**

- Carbamazepine, een medicijn gebruikt bij epilepsie, zenuwpijn en manische depressiviteit.

6-TG verlaagt de hoeveelheid carbamazepine in het bloed, waardoor het minder goed werkt. Uw arts zal uw bloed extra controleren en de dosering carbamazepine eventueel aanpassen.

- Mesalazine (Pentasa, Mezavant, Salofalk, Asacol), Olsalazine (Dipentum) en Sulfasalazine, medicijnen gebruikt bij chronische darmontstekingen.

6-TG kan samen met deze medicijnen de aanmaak van rode en witte bloedcellen en bloedplaatjes verstoren. Uw arts zal daarom regelmatig bloed bij u laten prikken om dat te controleren.

Het effect op vruchtbaarheid, zwangerschap en borstvoeding

Vruchtbaarheid en zwangerschap

Voor zover tot op heden bekend is, heeft **6-MP of Azathiopurine** geen ongunstige invloed op de vruchtbaarheid van mannen en vrouwen en ook niet op een zwangerschap of het verloop hiervan. Er is dus geen reden waarom u deze medicijnen niet kunt gebruiken (anders gezegd: er is geen contra-indicatie).

Wel is het belangrijk om uw MDL-arts te informeren als u een zwangerschap overweegt of al zwanger bent.

Er is onvoldoende informatie over de effecten van **Thiosix** in de zwangerschap. Er is een kans dat het een aangeboren afwijking bij het kind veroorzaakt. Zwangerschap tijdens het gebruik en de eerste 6 maanden na het staken wordt sterk afgeraden. Gebruik daarom een goede anti-conceptie tijdens de behandeling. Ook mannen die dit medicijn gebruiken mogen hun partner niet zwanger maken.

Borstvoeding

Geef geen borstvoeding als u immuno-suppressiva gebruikt. Het kan in de moedermelk terecht komen en schadelijk zijn voor uw kind.

Zonlicht en UV-straling

U kunt een verhoogd risico lopen op huidproblemen, waaronder ook huidkanker. Vermijd daarom een te grote blootstelling aan zonlicht en UV-straling. Wij raden hierom het gebruik van een zonnebank af. Draag beschermende kleding en gebruik zonnebrandcrème met een hoge beschermingsfactor.

Vaccinaties (inenting)

Deze medicijnen kunnen de werkzaamheid van sommige soorten vaccins verminderen en de kans op bijwerkingen door de vaccins vergroten. Ook als u bent ingeënt voordat u met 6-MP of Azathiopurine begint, bent u mogelijk minder goed beschermd. Hou hier altijd rekening mee.

Vaccinaties met een vaccin dat bestaat uit verzwakte levende virussen of bacteriën, worden ontraden. Denk hierbij aan onder meer een gele koorts-vaccinatie, een Tuberculose-vaccinatie (BCG), een vaccinatie tegen bof, mazelen, rode hond (BMR) of een tyfusvaccinatie. Als zo'n vaccinatie toch nodig is, raadpleeg eerst uw arts.

Griepvaccinatie (griep prik)

U komt in aanmerking voor de (gratis) griepvaccinatie, omdat u een iets verminderde afweer tegen infecties heeft. Hiervoor kunt u bij uw huisarts terecht. De griep prik beschermt u niet tegen alle griepsoorten die er zijn. Het griepvirusvaccin is een niet-levend vaccin.

Te nemen maatregelen

Deze medicijnen zijn ook geregistreerd voor de behandeling van leukemie. Vandaar dat u in de bijsluiters strenge hygiënische adviezen aantreft. In de veel lagere dosering die u voorgeschreven krijgt volstaat de normale hygiëne.

Ziet u bij het openmaken van de verpakking kapotte tabletten? Sluit de verpakking dan weer goed en breng deze terug naar de apotheek. Krijgt u wat poeder uit gebroken tabletten op uw huid of in uw ogen? Was dan de huid goed af. Spoel uw ogen met veel water.

Vragen

Deze folder is niet bedoeld als vervanging van mondelinge informatie, maar als een aanvulling hierop. Hierdoor is het mogelijk alles nog eens rustig na te lezen.

Telefonisch contact

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met de poli MDL, telefoon 040 - 286 4892.

E-mail

U kunt ook mailen naar: mdl_verpleegkundige@st-anna.nl.

St. Anna Ziekenhuis

Locatie Geldrop
Bogardeind 2
5664 EH Geldrop

Locatie Eindhoven
Antoon Coolenlaan 1-03
5644 RX Eindhoven

T 040 - 286 4040

COLOFON

Opmerkingen, suggesties of aanvullingen op de folder kunt u kenbaar maken bij patiëntenvoorlichting: patiëntenvoorlichting@st-anna.nl

www.st-anna.nl

INT024
11-16